1-sö évfolyam. 82-dik szám. Maros-Vásárhelytt. Szombat, oktober 16. 1869

SZÉKELY HIRLAP

POLITIKAI S VEGYESTARTALMU KÖZLÖNY.

KIADÓ-HIVATAL:
Az ev. ref. föiskola nyomdájában.
SZERKESZTŐI SZÁLLÁS
NAGY-KÖZ ELEJE.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beigtatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdij. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.
Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetitő intézete, Királyutcza 60-ik sz., és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Wollzeile 9-dik sz.)

Megjelenik e lap
minden szerdán és szombaton, reggel,
NAGY FÉLÍVEN.
ELŐFIZETÉSI ÁR
Negyedévre . . . . . 1 frt 30 kr.
Félévre . . . . . 2 „ 50 „

Előfizetési fölhivás
a
SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyes tartalmu lap okt.—deczemberi folyamára.

Egyszerüen hivatkozván lapunk eddigi határozott pártállására és tartalmára, melynek teljes erőnkből igyekvénk minél teljesebb betöltésére fölhivjuk a t. olvasóközönséget lapunk pártolására.

A lap előfizetési árra:
Oktober—deczemberre 1 frt 30 kr o. é.
Az előfizetési pénzek akár **Wittich József** könyvkereskedésébe, akár **Imreh Sándor**, főtanodai nyomdászhoz küldendők.

Maros-Vásárhelytt, 1869. sept. 29-dikén.

Szász Béla,
a „Sz. H.“ tulajdonos szerkesztője.

Maros-Vásárhely jövője.

II.

Azon szerencsétlen politikai és közgazdászati viszonyok, melyek közé hazánkat s kiválólag a Királyhágón inneni részeket az ötvenes évek tervszerü nyomása sülyeszté: most, az ébredés, a munka idő-szakában kétszeres erőmegfeszitést követel mind az egyesek, mind a társaságok: a községek és állam részéről.

Az állam megtette s folyton teszi a magáét. Nem csak, hogy a közjogi vitás kérdések elintézésével föloldott bennünket azon lidércz-nyomás alól, mely minden porczikánkat megzsibbasztva tartá, — hanem a közgazdasági viszonyok s legfőkint a közlekedési eszközöknek — vasutak kiépittetése által — rendezése és megteremtése folytán ténylegesen is oly támpontokat nyujtott számunkra, melyek lehetővé teszik mielőbbi fölemelkedésünket és előbbrehaladásunkat.

Mindezek azonban csak annyi, mint szabad tér a gáttalan mozgásra — a mozgást saját magunknak kell megtennünk, hogy abból munka, eredmény, haszon, jóllét származhassék. Hiában áll az iparos rendelkezésére tágas és alkalmas mühely, ha nincs földolgozandó anyag és földolgozó kéz: ezek nélkül az iparczikkek elő nem állanak.

És igy az állam tértnyitó működése után az egyesek és kisebb társaságok, p. o. városok, saját munkája kell, hogy következzék, ha sikert akarunk látni.

És ez az önmunkálkodás kétszeresen elmaradhatlan nálunk, mert a vasút bennünket kétszeresen készületlenül talál, s ha magunk nem sietünk a megnyilandott munkatér elfoglalásával: nem kell félni! lesz elég idegen tőke, mely a kinálkozó jó alkalmakat orrunk elől horgászsza el.

Maros-Vásárhelynek nincs polgár-iskolája, pedig a 68-diki törvény szerint kell ilyet állitnia; egy alsó real-iskolát csak azon feltétel alatt állit ide a kormány, ha nem csak telket, hanem épületet is készen kap; a honvéd-főparancsnokság helyiség hiánya miatt tétetett Kolozsvárra; a városi hivatalok egy része haszonbéres házban kénytelen lakni és igy mielőbb egy Maros-Vásárhelyhez méltó város-háza épitendő; egy kereskedelmi- és iparbank, egy kisegitő pénztár elengedhetlen életkérdés a város polgárságának egyik részére nézve; az utczák csatornázása, a Maros szabályozása már-már nem halasztható; egy közvetlen, egyenes közlekedési utnak, a piacz és a vasuti indó-ház között, szükségét mindenki belátja; az egész város kikövetztetése és teljes világitása ép oly elengedhetlen, mint a befaló falás, ha vasuti vég-pont akarunk lenni — ezek, s azon halaszthatlan munkák, melyeket az okt. 6-ki képviselő-gyülés elvben már elfogadott, azon égető kérdések, melyeket ha városunk mielőbb megoldani nem lesz képes: menthetlenül be fog következni az első czikkünkben rajzolt elidegenesedés.

De mindezekhez természetesen három dolog kell: pénz, pénz és ismét pénz!

A képviselő-bizottmány albizottmánya ennek megszerzésére kettős útat ajánl: a szeszadó behozatalát s egy ennek jövedelme által törlesztendő kölcsön felvételét.

Tehát kölcsön! kiáltanak föl aggodó polgártársaim — kik a kölcsön fölvételét első lépésnek tartják az elszegényedés meredekjén.

Szabadjon evégből pár szót ejtenünk a kölcsönök lehető előnyéről és hátrányáról, — de ezt halaszszuk egy következő czikkre.*)

Szemerjai.

A magyar királyi belügyminiszter

3390. szám alatt kelt

KÖRRENDELETE

valamennyi törvényhatósághoz.

Már az 1867. évi julius 9-én 1211. R szám alatt kelt körrendeletemmel figyelmeztettem a törvényhatóságokat azon gyalázatos kereskedésre, mely a keleten az oda kivándorolt és a keritők veszedelmes hálóiba került magyarországi nőszemélyekkel üzetik, s fölhivtam, hogy ez ügyet éber figyelemmel kisérjék.

Mindamellett, s noha a közös külügyminiszterium utján tett intézkedések folytán az ottani osztrák-magyar consulatusok által már számos ilyen nőszemély lőn az ottani bordélyházakból eltávolitva és hazaküldve, s a magyar-osztrák consulatusok által a kézrekerült keritők, mennyiben hatóságuk alá tartoznak, fenyittetnek is, — a közös külügyminiszterium utján nyert tudósitások szerint, fájdalom, még sem sikerült azon czélt elérni, hogy a dunafejedelemségi, törökországi, egyiptomi, s más keleti országokbeli bordélyházaknak magyarországi nőszemélyekkel való benépesitése megakadályoztassék; minek főoka abban rejlik, hogy a feslett életre vetemedett, vagy arra hajlandó nőszemélyek innen folyvást nagy számban és könnyen juthatnak a keletre, és magába Kelet-Indiába, sőt gyakran az onnan hazaküldött ily személyek is rövid időn oda ismét nehézség nélkül visszatérnek. — Tapasztaltatott, hogy a hatóságok kijátszása végett mind az ottani bordélyházak keritői, mind a feslett életre vetemedett itteni nőszemélyek is minden lehető álutat fölhasználnak; nevezetesen a keritők gyakran mind magukat, mind az általuk ily czélra összetoborzott nőszemélyeket más államok utlevelével, a nőszemélyeket néha férfiruhában viszik ki; sőt van eset reá, hogy ilynemü nőszemélyek, ha a consulatusok által kinyomoztatnak, nemzetiségüket is eltagadják, csakhogy az e tekintetben szigoru eljárásra utasitott osztrák-magyar ügynökségnek hatósága alól, illetőleg a hazaküldés elől menekülhessenek, mi azonban még sem akadályozá, hogy ezen consulátusok ellen, — ez ügybeni állitólagos lanyha eljárásukért — panasz és vád ne emeltetett volna. Hozzájárul az ecsetelt bajhoz, hogy a keleten levő consulatusok ez ügybeni eljárásukban az ottani törvényhatósági viszonyok által is tetemesen gátoltatnak.

Ezekből világos, hogy a baj a lehetőségig csak ugy lesz orvosolható, ha az forrásánál fojtatik el, t. i. ha a magyarországi fiatal nőszemélyeknek keletre való utazása, bizonyos körülmények között sikeresen megakadályoztatik.

E végből figyelembe véve azt, hogy a ke-

*) Czélszerünek látjuk ez alkalomból közreadni a „Sz. E.“ egy idevágó czikkét, ha mindjárt t. munkatársunknak mintegy tollából veszszük is ki ezáltal a szavakat. Elnézését kérjük.
Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

letre menő fiatal nők még ha kimenetelükkor erkölcsileg romlatlanok is, ott sokszor a keritők hatalmába kerülve, a szégyenkereskedés tárgyaivá válnak s a rabszolgasággal azonos állapotba jutnak, melyből csak nehezen vagy épen nem mentethetnek meg, és hogy a magyar név érdekében is szükséges, hogy az ottani bordélyházaknak magyar nőkkel való benépesitése általában megszüntettessék, — szükségesnek látom a következőket, rendelni:

1. Oly fiatal nők, a kik csak szolgálatkeresés végett szádékoznak a keletre, ugymint Moldva-Oláhországba, Szerbiába, európai- és ázsiai Törökországba, Egyiptomba, Kelet-Indiába stb. utazni, vagy a kik, noha utazásuk czéljául mást adnak elő, de biztos és tisztességes keresntmódot kimutatni nem tudnak, vagy kiknek erkölcsisége ellen alapos kifogás tétethetik, keletre szóló utlevelet nem nyerhetnek, s ilyeket további utasitásig sem a belügyminiszterium, sem az erdélyi királyi biztos kiszolgáltatni nem fog; miért is az ily tekintetek alá eső fiatal nők utlevél iránti kérelmeik azonnal visszautasitandók s fel nem terjesztendők.

A törvényhatóságoknak felelősséggel járó kötelességükben álland, minden oly esetben, midőn fiatal nők számára a ketetre utlevél kéretik, őket illetőleg szülőiket vagy gyámjaikat, a veszélyre figyelmeztetni, s a kérvényeket a belügyminiszteriumnak, illetőleg erdélyi királyi biztosnak csak az esetben felterjeszteni, ha a fentebbi körülmények be nem állanak, mi a hatósági jelentésben mindig igazolandó lesz.

2. Az 1-sö pont alatti esetekben fiatal nőket illetőleg a határszéli helyeken használatban lévő s csak néhány napra a határ helységek közötti közlekedés könnyitésére szánt útjegyek kiállitása beszüntettetik, s a határszélen lévő törvényhatóságoknak különösen kötelességül tétetik, hogy a községi előljáróságokat és többi alárendelt közegeiket ily jegyeknek az előadott esetekben való kiállitásától azonnal szigoruan tiltsák el, megjegyeztetvén, hogy egyuttal a kellő intézkedés megtétetett, miszerint ily személyekre nézve a határszéli útjegyek kiállitásától az összes határszéli hivatalok is eltiltassanak.

2. Minthogy a fiatal nők részint a keletről ide járó keritők, részint azoknak itt lakó ügynökei által, többnyire jó szolgálat szerzésének igérete mellett, s különféle más ürügyek alatt szoktak oda csábittatni, tekintsék a törvényhatóságok kötelességüknek, minden oly esetben, midőn ily személyek által külhoni útlevél kéretik, kinyomozni, vajjon nem ilynemü csábító által beszéltettek-e reá a külföldre való útazásra? s ha igen, — ki által? hogy annak kellő megbüntetése lehetővé tétessék.

4. Minthogy különösen Erdélyből, s főleg a székely székekből föltünően nagy számban szoktak a fiatal nők szolgálatkeresés végett Moldva-Oláhországba kijárni, onnan pedig részint önként, részint az ott működő keritők által elcsábittatva csakhamar a keletre tovább útaznak, hol rendszerint bordélyházakba kerülnek, minek következménye az, hogy az eddigi tapasztalás szerint a keleti bordélyházak számára aránylag ők szolgáltatják a legnagyobb jutalékot: az erdélyi, s nevezetesen a székely székekbeli törvényhatóságoknak különösen meghagyatik, hogy az ottani népet azon veszélyre, mely a Moldva-Oláhországba s átalában a keletre kivándorló leányokat fenyegeti, figyelmeztessék; a szülőket és gyámokat leánygyermekeik, illetőleg gyámoltjaiknak külföldi szolgálatba való küldésétől komolyan óvják. s ezt annyival inkább, mert azok, kik mint cselédek bérért kivánnak szolgálni, e czélt Magyarhonban sokkal könnyebben, biztosabban s jutalmazóbban elérhetik; — a cseléd- szerzőket és szekereseket, kik a leányokat Moldva-Oláhországba kihordani szokták, a rendes útlevélel el nem látott leányoknak oda való kivitelétől szigoruan tiltsák el, s e tilalom áthágóit büntessék meg.

5. A kik az ily veszedelmes keritőket a hatóságnak sikerrel feljelentik, s őket kézrekeriteni segitik, kivánságukra esetről esetre 40 forintnyi jutalomdijban fognak részesittetni.

6. A kézrekerült keritők és büntársaik, menynyiben oly tettet követtek el, mely a közfenyitő törvények sulya alá esik, megfenyités végett az illetékes fenyitő bíróságnak adandók át; ha pedig tettök csak rendőri kihágást képez, rendőri uton 500 ftig terjedhető birsággal, vagy 3 hóig terjedhető letartóztatással büntetendők, és ha külföldiek, a büntetés végrehajtása után az országból kiutasitandók. — Ily esetekről a belügyminiszteriumnak mindig jelentés teendő.

A közerkölcsiség és magyar név érdekében szivükre kötöm a törvényhatóságoknak, hogy a fentebbi rendszabályok szigoru kezelése s folytonos őrködés által az 1-sö pontban jelezett nőknek a keleti országokba való menetelét megakadályoztatni, s ezzel a bajnak forrásánál való elfojtására erélyesen közreműködni igyekezzenek.

Végre megjegyzem, hogy az e tekintetben szükséges intézkedések a határszéli hi; ataloknál, s a keletre közlekedő gőzhajózási vállalatoknál is megtétettek, s arról is gondoskodva van, hogy a keleten lévő consulátusok ez ügyben továbbra is éber figyelemmel és erélylyel járjanak el.

Melyik a legolcsóbb kölcsön?

(K) „A terhek sulya, melyet viselnünk kell, annyit legalább is eredményezett, hogy számitani kezdünk, vagy számitani igyekezünk, szükség azonban ma már, hogy jól is számitsunk, az az a számok összeállitását helyesen kezeljük.

Van módom szinte minden nap azon kérdéssel találkozni: melyik kölcsön olcsóbb vagy drágább?

Általános csaknem azon feltevés, hogy a bank kölcsönei más kölcsönökhöz mérve drágábbak, mondjuk: érezhetőn drágábbak.

Ha ez igaz volna, átalában ha a rendes kölcsön olcsóbb volna a törlesztési kölcsönnél, menthető volna a birtokos, ha magán türne tovább is a rendes kölcsön minden hátrányait.

De ez ellenkezőleg van s én állitom, hogy a bankkölcsön minden lehető kölcsönök közt egyszersmind a legolcsóbb is.

Hétköznapi számitás szerint a kölcsön olcsó vagy drága voltát a kamatláb összehasonlitásából mérjük. Ez pedig egészen hibás mérték, mert lehet adósság igen olcsó kamattal drága, és magas kamattal olcsó. Példa az állam, mely kölcsöneit legdrágábban veszi, noha a legolcsóbb kamatlábon.

Hogy a kölcsön olcsóságát vagy drágaságát helyesen megitéljük, szükség a visszafizetési modalitások összeségét összehasonlitanunk, csak ez adhat biztos eredményt.

A visszafizetésnél kettő jő tekintetbe: kamat és tőke.

A bankok a kamat olcsóságában ma nem versenyezhetnek még a magán vagy alapitványi kölcsönök kamatával.

De forditva a tőke visszafizetésének olcsóságában nem versenyezhetnek az alapitványok a bankokkal.

Ha a kettőt összehasonlitjuk, a bankok számára az előny felette nagy.

A hypothekalis bankok kamata ma $5^1/_2$—6%-nyi a rendes kamatláb alapitványoknál is. De ez utóbbiak készpénzt adnak, azaz 100-t 100-ért, mig ellenben a bankok papirt adnak s ennél most még százalékos veszteség van. Ezen veszteség körülbelül 9—10%, a kamatláb tehát nem 6% hanem $6^6/_{10}\%$.

Kamatra nézve tehát ennyivel drágább a bank pénze, mint akár alapitványoké, akár árvapénzek, akár rendesen magánkölcsön.

De a kamatnáli differentiát gazdagon kipótolják a bankok a tőke visszafizetésének összegében.

Az alapitványi kölcsönöknél százat kap százért, de a visszafizetéskor is százat ad százért.

Ellenben a bank a kölcsönadásnál 90—92%-ot ad 100-ért, de 34% vesz vissza 100-ért, ezt is 34 év alatt egy forintonkint fizetve. Ebben fekszik a törlesztési kölcsön roppant előnye.

Hogy még kézzelfoghatobban meggyőződjék mindenki, hogy a bank kölcsön a legolcsóbb, vegyünk fel 34 évi adósságot mindkét esetben.

Tartozom 34 évig az alapitványnak 100 frttal, fizetek évenkint 6% kamatot, azaz összesen 204 frtot és 100 ft tőkét, összesen fizetek 304 frtot; ellenben ha a banknak tartozom 100 frttal fizetek 34 évig egyiránt 7% azaz összesen 238, frtot, egyik mint másik esetben kifizettem tartozásomat, de egyenlő időben fizettem az alapitványnak 66 frttal többet 100 után mint a banknak. Ez 10,000 frt kölcsönnél 6,600 frt épen az eredeti tőke két harmada.

Ebből világosan láthatja mindenki, hogy mit a kamatlábnál a papir alantabbi értéke miatt a bankoknál veszt, azt a tőke visszafizetésben többszörösen megnyerni a bankoknál.

De nem egyedül ebben áll a bankkölcsönök előnye, más rendes kölcsönökkel összehasonlitva.

A rendes kölcsönnek két nagy hátránya van:

Egyik az, hogy felmondható.

Másik az, hogy az egész tőke terhét egyszerre árasztja az adós nyakára.

Rendes kölcsönöknél a kamatfizetések évenkint egyenlők ugyan, de a tőkevisszafizetésnél egyszerre roppant összeg nehezedik az adósra.

Ellenben a bank kölcsöne felmondhatlan, és a kölcsön felvételétől annak lejártáig egyenlő féléves részletekben fizettetik, sőt a tőke 1% arányokban telik le észrevétlenül.

Ezen fejtegetéseim a számtannak legegyszerübb feladatai, s mégis gyakran találkozunk ezen dolog bal megitélésével, ki azonban mindent számba szokott venni, az meg fog győződni, hogy a mely birtokos rendes adósságát, ha teheti és pedig ma már teheti is, törlesztési kölcsönné nem convertálja, az vagy számitani nem tud, vagy anyagi állásával keveset gondol."

(„Sz. E.")

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. A franczia viszonyok folyvást zavarosabbakká válnak. Az engesztelhetetlenek lapjai, régóta nem hallott nyelven kezdenek szólani. A mérsékeltek megriadva fuvatják a visszavonulót, s intik a népet, hogy óvakodjék a csalóka hangoktól, melyek vészbe vihetik. Egyik hirlap már látni véli, hogy a fehéringesek mikép gyujtják fel a kioszkot, törik össze a kirakatokat, s támadnak a házakra. Erre a kereskedelem jajtkiált, a polgárság fölrettenve könyörög megmentéséért. Mire aztán a chassepot el kezd müködni, s félelemből a halottakat sem számlálják meg. Ennyire ugyan nem ment még a dolog, azonban általános a vélemény még a császár buzgó párthivei között is, hogy a kormány nagy hibát követett el, midőn a kamara összehivását oly messze halasztá el. Mert ha valóban szükségesnek látták a jeleni bizonyalan helyzet meghosszabbitását, legalább okaikat fejték vala ki. Igy arra a gondolatra kell jőni, hogy a kormány maga sem tudja mit akar. A dolgok jelenállásában igaza van a „Times"-nek midőn megjegyzi, hogy a császár merész játékot játszik.

Ujabban, hihetőleg izgatások folytán sajnos munkás kihágás történt Aubinben. A mozgalom oly terjedelmet vett, hogy katonaság közbeléptetése vált szükségessé. A chassepot megtette gyilkos hatását, s meglehetős sokan estek áldozatul. Ezután, ámbár a munkások nem folytatják munkájokat, ujabb rendzavarások nem történtek.

A párisi pótválasztások, mint egyik francsia lap irja, deczemb. 15-kén lesznek, mikor a kormány már el lesz készülve a nagy harczra.

ROMANIA. A vörös lapok elkeseredetten ostromolják a Gyika miniszteriumot, az általános fölfegyverzésért. A „Demokratia" közelebb igy kiált fel: „A magyarok csak nem is álmodtak honvédeikről, midőn mi a haza fölfegyverzésiért kiabáltunk. Ők bujdosók voltak még Európában, keresvén egy-egy támaszt maguknak: mi teljes joggal birtunk már akkor a fölfegyverkezésre. Ime a magyarok ez idő alatt meguyerték a mivel nem birtak fölfegyverezték a mi hátrányunkra honvédeiket és mi összedugott kézzel állunk." Refrain: „Ébredjetek romanok"!!

SPANYOLORSZÁG-ban a helyzet még mindig aggodalmas, ámbár a kormány kijelentette: hogy el van határozva, s képes is, megfékezni a lázzadást. Ujabb hirek felkelésről tudósitanak, mely Andalusiában történt, s mely ha most jelentéktelen is, félni lehet, hogy megerősbül. Asturiában szintén harczolnak fölkelő csapatok, s Catalonia is háborog. Kétségtelennek tartják: hogy a köztársasági Orense, s a karlista vezérek egyike között egyetértés létezik.

A genuai herczeg trónjelöltségét illetőleg Párisban, azon hir volt elterjedve e hó 4-dikén, hogy cortes csaknem egyhangulag rá szavazott. E hir kissé elsietett, s ujabb keltüek szerint: a herczeg kilátásai inkább csökkentek, mint növe-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

kedtek. Vajjon, ha a herczeg gyámja, az olasz király, beleegyeznék is, hogy elfogadja a trónt, a gyermekkirály fogná-e siettethetni a bonyadalmakból való kigázolhatást?

ROMÁNIA. Károly fejedelem a védhatalmakhoz tett utazása közben e hó 6-án Párisba érkezve a császár által fogadtatott.

A fejedelem e látogatásának, mint a „Wanderer"-nek irják. mindenekelőtt annak kinyilatkoztatása lenne czélja, hogy a román kormány nem viseltetik ellenséges indulattal Franczia ország iránt. Ezenkivül még két ügyet mozgat, mint mondják. Először román nemzeti pénz megteremtését akarja eszközölni; másodszor román rend alapitásán iparkodik. Az első pontot illetőleg, a porta nem idegen; s eddig is csak azt nem akarta megengedni, hogy a fejedelem saját képét veresse a pénzekre. A másodikba is hajlandó beléegyezni, azon kikötéssel, hogy minden rend adományozásnál a szultán jóváhagyását kérjék ki. A fejedelem reméli, hogy e nehézségeket a barátságos hatalmak közbejárásával legyőzheti.

Mult hó 25-kéről azt ujságolták Bukurestből, hogy ott óriási falragaszok hirdeték ily czimü munka megjelenését: *„România ellepetése a zsidók által."* Irták, hogy a nép nagy mohósággal olvassa, e czélzatos mü hirdetését, — mely a „vörös" párt konyháján készült volna, — oly czélból, hogy a herczeg távollétében, ha forradalmat nem lehet csinálni, legalább egy kis zsidó üldözést hozzanak létre.

VEGYES.

* **A maros-vásárhelyi követválasztásra** a szavazás tegnap folyt le. Örömmel konstatálhatjuk, hogy mindkét párt részéről a legnagyobb rend és fegyelem tartatik szem előtt, ugy, hogy a multkorihoz hasonló rend-zavarástól félni nem igen lehet. A választási érdekeltség azonban korántsem oly nagy, mint a legközelebbi alkalommal, s igy az eredményhez előre, még hozzá sem lehet vetni, annyival kevésbé, mivel a szavazatok kiszedése és összeszámitása csak ma fog megtörténni. Az eredmény hovadülése, pártunk közönyös magatartása miatt, kétséges.

* **Filep Albert,** Maros-, Aranyosszék és Tordamegye tanfelügyelője a marosszéki oskolatanács alakuló-gyülését e hó 26-ára hivta össze, a marosszéki székház nagy termébe, d. e. 10 órára.

* **A városi szőlő-hegyekben** a szüret — tanácsi határozat folytán — e hó 22-dikén kezdődik s 27-dikén végződik. Esős idő esetén a szüretek a következő napokra halasztatnak.

* **A vajda-hunyadi** várépület helyreállitása örvendetesen halad előre. A főterem fedélzetének szarvazatára már feltétetett a bevégzési koszoru, mit a munkások zene s pohárköszöntésekkel ünnepeltek meg, mozsarak durrogása is vegyülvén a jó kedv zajába. Több nap óta a legszebb idő kedvezett a munkának, s az épitést vezető Sch. F. ur dicséretére legyen mondva, a süker napról napra szembetünőbb s a munkások között jórend és fegyelem uralkodik. Reményleni lehet, hogy a téli napok bekövetkezése előtt az egész épület fedél alá jön, s igy teljesleg meg lesz óva a további pusztulástól azon hazai kincs, mi oly sok honfi kebel méltó aggodalmának véget vethet.

* **A honvédzászlóaljak** zászlóinak készitését Rosenthal H. pesti kereskedő vállalta el és kötelezte magát, hogy egy fél év alatt készen beszállitja. Minden egyes zászlóra a zászlóalj száma is be lesz himezve.

* **E hó 6-án este királyné** ő felsége üdvözölte a porosz trónörökös s nyájasan társalgott vele. Királyné ő felsége kiséretében volt b. Nopcsa főudvarmester és Hunyady grófnő. Okt. 7-én déli $10^1/_2$ órakor tisztelgett a porosz koronaherczeg király ő felségénél suitje kiséretében. A porosz koronaherczeg osztrák katonai egyenruhában volt, — ő felsége osztrák tábornoki öltözéket viselt, s mellén porosz rendjeleket. A tisztelgés idő tartama egy óráig terjedt, mely idő alatt a társalgás a formalitások korlátai közt folyt. Ezután a porosz trónörökös a császári család egyes tagjainál tisztelgett.

* **Király ő felsége Budáról** f. hó 24—25-én indul Keletre. Várnában Tegethoff 3 hadihajóval várja a fejedelmet. Konstantinápolyban 5 napot mulat ő Felsége és ugy útazik el Egyptomba. A suezi csatorna megnyitása után látogatás Athenben s visszatérés Triest felé. Andrássy és Taaffe grófok kisérik ő Felségét. A keleti útazás fedezésére fél millió forint póthitel nyittatik.

* **Egy magyar szent Bukurestben.** A bécsi „Albina" roman lap magyar szentnek nevezi „II-ik Rákóczy Ferencz fogsága" czimü képet, melyet hirszerint I. Károly vett meg, de a mi nem valósult. Az Albina megijedt, hogy e kép a honvédek előcsapatakint küldetik Bukurestbe, s azt véli, hogy jobb volna inkább Düsseldorfba, mint Bukurestbe küldeni az ilyen szenteket. Igaza van, mert ott enélkül is van elég görög szent, melyek az időjárást kormányozzák.

* **A romaniai hivatalnokokról** irja a „Demokratia". Változtassa meg a miniszterium a mostani szolgalelkü és erkölcstelen hivatalnokokat a törvényszékeknél, pénzügynél és közigazgatásnál s tegyen helyükbe becsületes és független férfiakat." t. i. a vörösek közül, de csak ugy ha lehet...

* **Figyelmeztetjük** olvasóinkat a „Victoria" biztositó társaság mai hirdetésére; ez oly élénken és meglepő sikerrel működő hazai intézetünk ismét uj jelét adja, mennyire igyekszik az eddig az idegen biztositó társaságok által egyedül maguk hasznára forditott eljárási szabályokat a község igényei és jogos kivánságaihoz alkalmazni; oly biztositási módozatokat hozván be, melyek alapjukban gyakoroltattak ugyan az idegen társaságok által is, de aránylag oly magas dij mellett s annyi nehézkességgel, hogy a biztositásnak ezen része sehogy sem birt a nagy közönség előtt népszerüségre vergődni. Ajánljuk annálfogva ezen biztositási módozatot, mert mig egyfelől tény, hogy a ki csak házát biztositja, nem pedig egyszersmind a benne levő sokszor amannál értékesebb s nehezen pótolható ingóságokat is, csak félig biztosit, másfelől a dijfizetés oly csekély, hogy valóban, midenki olcsó áron szerezheti meg magának a teljes nyugalmat.

A m.-vásárhelyi m. kir. itélő táblán

1869. év october 18-ik és következő napjain tartandó nyilvános ülésekre kitüzött ügyek jegyzéke.

Az I-ső polgári oszt. ülésében.

Előadó k. t. biró Móga Demeter által.

Lőebl Ábrahám Dán Juon és társa ellen, 213 ft 36 kr iránt. Nagy Anna Pap Károly e. 260 ft o. é. i. Horga Aniszia és társa Pakurariu Juon e, 13 ft i. Furcsa Mária és társa Krisztea Gavrila e. gyermektartás i. A k. kincstár Cimbulea Dorothean e. 39 ft $37^1/_2$ kr i. Furduj Gyorgye Nasiu Szikoje Dumitru e. 16 i. Sztoika József és társa Duka József e. szerződés megsemmisitése i. Szoita József és társa Szász Jakab e. szerz. megsem. i. Szoita József és társa Muntyán Gyorgye Dávid e. szerz. megsem. i. Pap Dénes Komána község e. 20 ft o. é. i. Prengatie Gábor Leonto János Ursu és társai e. birtokh. i. Morariu Veronica Morariu Samoila e. birtokh. i. Stoica Nicolae Bozgaria Gyorgye e. egy csereszerződés megsem. i. Rajbulean Rafila lui Gyorgye Kokán György e. birtokh. i. Keresztély Zsigmondné Keresztély Zsigmond e. gyermektartás i.

II. polg. osztály ülésében.

Előadó k. t. biró Dózsa Dániel által.

Lengyel Lászlónak Kovács Lukács e. osztály iránt. Szilvási Miklósnak Dolyán községe e. adósság i. Kovács Jánosné Adorjáni András hagyatéka i. Fetes Lajosnénak Szűcs Ignácz e. birtokkiad. i. Lokodi Jánosnak Kun Izsák e. haszonb. hátr. i. Bartha István s társainak Baló Pál s társai e. kártérités i. Szántó Andrásnak Segesvári István utódai e. viszatérités i. Hermann Adolfnak Wieder Frigyes e. zárlat i.

Előadó k. t. biró Pipos Péter által.

Fülöp Lajosnak Pap György e. vasabrancsok i. Földvári Gáborné hagyatéka csődtömegének Aringer Eperjesi János e. 315 ft i. Szász Zsigmondnak Kakasi János e. birtokh. i. Csóke községnek Szigeti István e. adósság i. Cserei Ferenczne ifj. Cserei János e. birtokh. i. Aoram Gavrilanak Rusz Mária e. birtokh. i. Dénes Ferenczénének Zsögön József e. birtokh. i.

Előadó k. t. biró Popovics Szervián által.

Dobrin George Veronicának Kozgarea Juon örökösei elleni örökösödési ügye. Kovács Sándornak Gálfi Ferencz e. 15,000 drb tégla i. Imecs Eleknek Veres János e. birtokh. i. Molnár Albertnek Dobricar Jósziv e. somm. visszahelyezés i. Weisz Izsáknak Berkovics Lázár e. 166 ft 50 kr kártérités i. Orbán Jánosnak Fodor József e. foly. szerződés teljesitése i.

Előadó k. t. biró Petri Ádám által.

Ocsvai Ferencz és vejének Klein Márkás e. 70 kr i. Szabó Zsuzsána hagyatéki ügyében Poszler Teréz és társa panasza. Frank Samuelnénak Frank Mihály e. 24 ft i. Weith Adolfnak Beregszászi Imre e. 2500 ft i. Kelemen Jánosnak Kovács Ferencz e. 2 drb föld i. Özv. Kiss Lajosnénak özv. gr. Kemény Józsefné e. 6346 ft 55 kr i.

Előadó k. t. pótbiró Mégay Ferencz által.

Vásárhelyi Ferencz Bonczidai András e. haszonbérhátr. i Katona János Brindus József s társai e. visszahelyezés i. Heten Nicolae Czuza Petruvali felhivási ügyében, visszahelyezés i. Ferenczi Mihály Hermann Aodlf s neje e. 2493 ft i. Chira George lui Irimie Chira George Cioncu e. birtokh. i. Barbatu George Bitia George e. örökvásári szerződés kiadása i.

III. A bünügyi osztályban.

Előadó k. t. biró Schneider József által.

Sallman Róza és társa becsület bizt. e. kih. Praska Nicolae becsület bizt. e. kih Lenka Juon és társai gyilkossági bünügye. Nonu Birri becsület biztons. kihágás. Mergler Mihaly sulyos testi sértési bünügye. Kindler Frigyes lopási bünügye.

Előadó k. t. biró Sándor János által.

Tamási Jákob Popa sulyos testisértés bünügye. Mutiu Vissálon sulyos testisértés bünügye. Bajeszku János sulyos testisértés bünügye. Szász Anna gyermekgyilkossági bünügye. Máté George kihágási ügye. Stann Mojsza sulyos testisértés bünügye. Johan Manaila emberölési bünügye. Keresi Mitru és társai lopás és gyujtási bünügye. Filimon Josiv lopási bünügye. Lakatos George sulyos testsértési bünügye.

Előadó k. t. biró Vajda Simon által.

Kis Dávid és társai csalási bünügye. Gunesch Sámuel nyilv. erősz. bünügye. Sánta János megkisértett gyilkossági bünügye. Ütő Ferencz becsület biztonság e. kihágása. Kalósz Juon és társai lopási bünügye.

Előadó k. t. pótbiró Mégay Ferencz által.

Popa Jákób és társai tolvajság bünügye.

IV. Az úrbéri osztályban.

Előadó k. t. pótbiró Grúz István által.

Gr. Pejachevich Márkné, illetőleg jogutóda ifj. Fazakas Józsefnek Czerbe Nicolai e. több kövendi allod. fekvők i. Kurtyán Ádámnak Durma László e. urb. fekvők visszabocsátása i.

Bécsi börzei árkelet.

(1869. okt. 15-én).

5% metalliques	59.75
5% nemzeti kölcsön	68.90
1860 államkölcsön	94.—
Bankrészvény	712.—
Hitelrészvény	253.—
London	122.85
Ezüst	120.25
Arany	5.84½
Erd. földt. ment. kötvény	75.75

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZÁSZ BÉLA.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIRDETMÉNYEK.

(99) 2—4

„VICTORIA“ biztositó-társaság
Kolozsvártt.

Biztositéki alap:

Alaptőke	1,500,000 f.
Tartalèktőke	25,449 f. 80
Dijtartalék	520,748 f. 24
	2,046,198, f. 04

Forgalom:

Bevétel 1868-ban	1,041,596 f. 88
Összes kárfizetés	468,139 f. —

Tűzkár ellen biztositást nyujt, minden az épületekben elhelyezett ingóságokra u. m.

a) *lakházakban:* butorok: tűkrök, képek, órák, szőnyegek, üveg- és porczelán nemüek, függönyök, férfi- és női-ruhák, ágy-, asztal- és fehérnemüek, könyvek, konyha eszközök stb. stb., szóval *minden névvel nevezendő, egy ház tartáshoz szükséges kellékeket*;

b) *gazdasági épületekben:* szekerek, ekék, szának, egyéb gazdasági eszközök és gépekre, ugy marhák, lovak, juhak, sertésekre stb.

c) *kereskedésekben:* a kereskedés minden ágához tartozó czikkekre.

d) *mühelyekben:* készletek, feldolgozandó anyagok, készmunkák, szerszámokra stb.

Fennebbi czikkekre nézve a biztositási dijak az illető épület fedéldijához arányban tetemesen leszállittattak, ugy hogy *mindenki csekély áldozattal minden ingóságait biztosithatja* s különben is a felvétel minden tekintetben könnyitve van.

Ingóságokra biztositás alá fogadtatnak más társaságnál biztositott, vagy épen nem biztositott épületekben is.

A dijazási arány ugy egyéb szükségesek iránt felvilágositással szolgálnak, a vidéki ügynökségek és helyben Kolozsvártt.

A „VICTORIA“ biztositó társaság vezér ügynöksége
nagypiacz Kemény Sámuel ház.

(102) 1—3

Helyváltoztatás.

Jelen soraimmal szerencsém van tiszteletteljesen értesiteni, miszerint több évek óta, a Széchenyi tér 274 sz. alatti helyiségben folytatott

Szövet és Divat üzletemet

mai nap ugyanezen téren, tktes Csiki János ur 277. sz. alatti házában lévő helyiségbe tettem át.

Üzletemnek ezután is ama szigoru elv adand irányt, e szakmába vágó korszerü igényeknek, a lehető dúsabb választékos áruczikkekkel megfelelni, s midőn eddig bennem helyeztetett bizalmáért teljes köszönetem fejezem ki, egyszersmint kérem becses pártfogásával az uj helyiségemben is szerencséltetni, ajánlva magam

teljes tisztelettel
Fenyő István.

(94) 3—3

Örökáron eladó!

Nyárádtőn egy belsőtelek korcsomajoggal ház és kerttel 1 hold kiterjedésü.

Nyárádtőn egy telek a faluvégén az országút mellett 70 öl kiterjedéssel.

Nyárádtőn egy telek a malomutczában jó lakházzal 350 öl kitérjedéssel.

Nyárádtőn egy telek lakházzal kétosztályu köpinczével, kőkuttal és kerttel 700 öl kiterjedéssel. Közvetlenül az épitendő vasút mellett.

Haszonbérben-kiadó!

Nyárádtőn egy szeszgyár több évekre nagyon jutányos árban megkapható.

Értekezhetni az engedményezett ügyvivüség és eszközlési irodában
M.-Vásárhelytt,
Deák Ferenczutcza 297. sz. háznál.

(71) 8- 25

Legdicsőbbnek tapasztalt s legkedvezőbb sikerrel megpróbált

dr. Béringuier L.
korona-szesze
(vagy a kölni viz quintessentiája.)
1 eredeti üvegcse ára 1 frt 25 kr. és à 75 kr.

Legkiválóbb minőségben, nem csak mint igen kellemes szagos és mosdó viz, hanem ugy is, mint az életszellem ébresztésére s az idegek erősitésére szolgáló dicső gyógyszeres segélyszer.

Dr. Suin de Boutemard
illatos fogpásztája,

1/1 és 1/2 csomagokban ára 70 és 35 kr. A legolcsóbb, legkényelmesebb s legbiztosabb tisztitószer a fogak és foghus épségben tartására; ezen pászta egyidejüleg az egész szájüregnek igen jótékony frisseséget kölcsönöz.

Dr. Béringuier L.
növényi hajfestőszere
tokban, kefécskével és csészével, teljes készülék, ára 5 frt.

Mint a czélnak teljesen megfelelő és általában ártalmatlan szer ismertetett el a haj és szakáll, valamint a szemöldöknek bármely tetsző árnyalatbani tartós festésére.

Dr. HARTUNG
chinahéj-olaja,
a haj fenntartására és szépitésére (bepecsételt s bélyegzett üvegcsében ára 85 kr.

Dr. HARTUNG
növeny-hajkenőcse,
a hajnövés ujraébresztésére és élesztésére, (bepecsételt, bélyegzett üvegtégelyekben ára 85 kr.

Dr. BORCHARDT orvostudor
illatos
növény-szappana,

a bőrszin szépitésére és épségben tartására, megpróbálva, minden aféle bőrszeny ellen, ajánlható továbbá mindennemü fürdőnél sikeresebb eredménynyel, bepecsételt eredeti csomagokban, ára 42 kr.

Dr. LINDES tanár
növényi rudas-hajkenőcse
előmozditja a haj fényét és ruganyosságát s egyszersmind a fejtető szilárditására is igen alkalmas; eredeti darabokban, ára 50 kr.

Balzsamos olajbogyó-szappan;
mint enyhe s egyuttal hatalyos napi mosdószer még a leggyöngédebb bőrü hölgyek és gyermekek számára is a legjobbnak ajánlandó; ered. csomagokban ára 35 kr.

Dr Béringuier
növénygyök-hajolaja,

hosszabb használatra elégséges üvegekben, ára 1 frt,
a legalkalmasabb növényi alkotrészekből összeállitva a haj és szakáll fenntartására, erősitésére és szépitésére, s az oly kellemetlen fejkorpa és bőrmoha képződés eltávolitására.

Dr. KOCH
növény-czukorkái,

(eredeti doboszokban, ára 70 és 35 kr.)
Ezen, a legkiválóbban alkalmas fü- és növénynedvekből állapodottságra hozott növényczukorkák, a legelismertebb véleményezések nyilvánitásával találkoznak és különösen köhögés, rekedtség, torokbántalmak, elnyálkásodások stb. eseteiben csillapitólag hatnak.

A fenntebb elősorolt, hasznosvoltuk és szilárdságuk által annyira kedveltekké vált különleges czikkek, a valódi minőségérti jótállás biztositása mellett. Maros-Vásárhely városára nézve egyedül s kizárólag kaphatók:

Fogarasi J. Demeternél; Beszterezén; **Kelp Frigyes, Dietrich** és **Fleischernél;** Deézsen: **Krémer Sámuelnél;** Nagy-Enyeden: **Horváth Ferenczнél;** Kolozsvártt: **Wolf János** és **Engel József** gyógyszertárában; Segesvártt: **Misselbacher J. B.** és **fiainál;** Sz.-Udvarhelytt; **Kauntz J. A.** gyógyszertárában; Szamos-Ujvártt: **Placsintár** és **fiánál;** és Tordán: **Rigó J. Fridriknél.**

(101) 2—2

Hirdetmény.

Alólirtnál a következő gyapju-takácsséghoz szükséges gépek szabad kézből eladók:

Egy gyapjutépő gép.
Egy gyapju-fésülő gép.
Egy gyapju-fonó gép.
Egy szövőszék, minden hozzátartozó szükséges aproságokkal.

Jung Lajos,
lakik szentmiklós-utcza 567. sz.

(100) 2—10

Dr. Hoffmann-féle
fehér mell-szörp
(Weisser Kräuter Brust Syrup)

mely több hires orvosok által megvizsgálva, mint legkitünőbb szer ajánlható köhögés mellfájás és tüdő betegség ellen 1 üveg, utasitással ellátva, 1 frt 10 kr. 1 fél üveg 55 kr.

Dr. Koch **gyomórerősitője** (Magenbitter) 1 üveg, utasitással, 60 kr. o. é.

Egyedüli raktár M-Vásárhelytt
Fogarasi J. D. kereskedésében.

Nyomtatja Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref. főiskola betüivel 1869.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.